

Salovaara, Perttu (2018): Riisuttu organisaatio – Itseohjautuvuus ja monikollinen johtajuus maailmassa joka on kyllästynyt hierarkioihin. e-kirja: www.monikollinen.fi

Perttu Salovaaran kirja ”Riisuttu organisaatio” käsittelee organisoitumismallien omalakista arkkitehtuuria tekijänsä sanoin ”maailmassa, joka on kyllästynyt hierarkioihin”. Kirja on Salovaaran mukaan ensimmäinen suomen kielellä kirjoitettu teos monikollisesta johtajuudesta.

Itseohjautuvuus ja -organisoituminen on tällä hetkellä sekä yritysten, konsulttien että tutkijoiden kiinnostuksen kohteena. ”Riisuttu organisaatio” -kirja onnistuu hyvin asemoidessaan kiinnostuksen sekä toimintaympäristön muutoksiin että johtajuustutkimuksen kehitykseen. Salovaara ei lupaa, että tie vähemmän hierarkkisiin organisaatiomalleihin olisi kivuton. Hän osoittaa kirjassaan, että itseohjautuvatkin organisaatiot tarvitsevat rakenteita, ne ovat tosin erilaisia kuin johtajavaltaan perustuvat mallit.

Kirjan alussa Salovaara purkaa yksi kerrallaan johtajuuteen liitettyjä myyttejä. Murskaimen alle joutuvat väitteet siitä, että ihmisillä olisi luontainen vaisto haluta olla vahvemman yksilön johdettuna, johtajuus olisi vain yhden ihmisen halussa tai että johtajan toiminta väistämättä vaikeuttaa organisaation suorituskykyyn. Salovaara muistuttaa johtajuuden pimeistä puolista tuorein suomalaisin esimerkein ja vakuuttaa lukijansa siitä, että monikollisella johtajuudella on jo pitkä ja käytännössä testattu historia.

Yksikään itseohjautuvuutta ja -organisoitumista käsittelevä kirja ei malta jättää mainitsematta maailmalla kovaan nosteeseen päässeitä esimerkkiorganisaatioita esimerkiksi Morning Staria tai Buurtzorgia. Myös ”Riisuttu organisaatio” tekee niihin katsauksen, mutta tuoretta antia Salovaara tarjoaa kiteyttämällä omaan tutkimukseensa perustuen 30 monikollista johtajuutta tukevaa periaatetta, rakennetta, käytännettä tai työkalua.

Salovaara taklaa suosituimmat itseorganisoitumista koskevat vastaväitteet suvereenisti. Esimerkiksi väitteeseen siitä, että hajautettu malli vaarantaa päätöksenteon kokonaan, Salovaara vastaa, että monikollisuuden johtajuuteen perustuva organisaatio pystyy tekemään itsenäisiä

päätöksiä kaikilla tasoilla, jos taustatiedot ovat saatavilla, työkalut luotu ja strategia rakennettu yhdessä. Kirja tarjoaa myös käyttökelpoisen sanaston siihen, miten uudesta johtajuudesta voidaan puhua määrittelemällä esimerkiksi sen, mitä tarkoitetaan emergenttityydellä, joukko-ohjaistumisella ja johtajuuden ekosysteemillä organisaatioihin viitattaessa.

”Riisuttu organisaatio” on tutkimukseen perustuva business-kirja, jolla on pamflettimaaisia piirteitä. Kirjan lopussa Salovaara haastaa lukijansa pohtimaan, onko työntekijä työ sopimusta allekirjoittaessaan ja työnantajan direktio-oikeuden alle asettaessaan itse asiassa luopumassa itsensä määräämisoikeudestaan.

Perttu Salovaara on itse halunnut tuottaa disruptiota johtajuuskirjojen markkinoille tarjoamalla ”Riisuttu organisaatio” -kirjansa maksettomana e-kirjana. Kirja sopii siis mainiosti ladattavaksi korkeakoulujen johtamisen ja organisaatioiden kurssien oppimislustoille inspiroimaan keskustelua siitä, onko monikollisen johtajuuden ja hierarkianpurkutalkoiden aika jo koittanut.

Johanna Vuori